

Alkohol & Samfund

Erik Linde

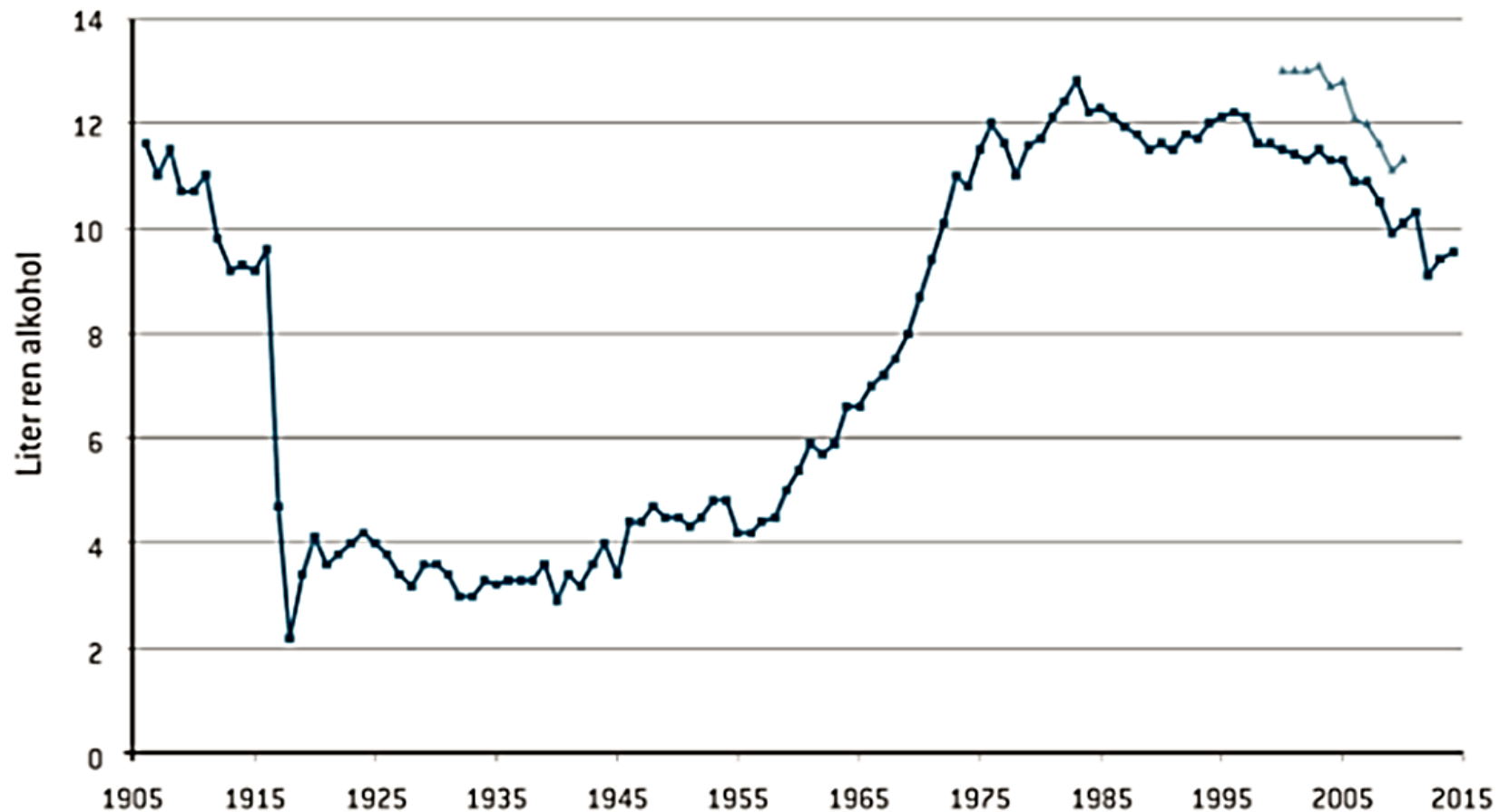
Alkohol & Samfund

Unge og Alkohol gennem tiderne

Erik Linde, seniorkonsulent

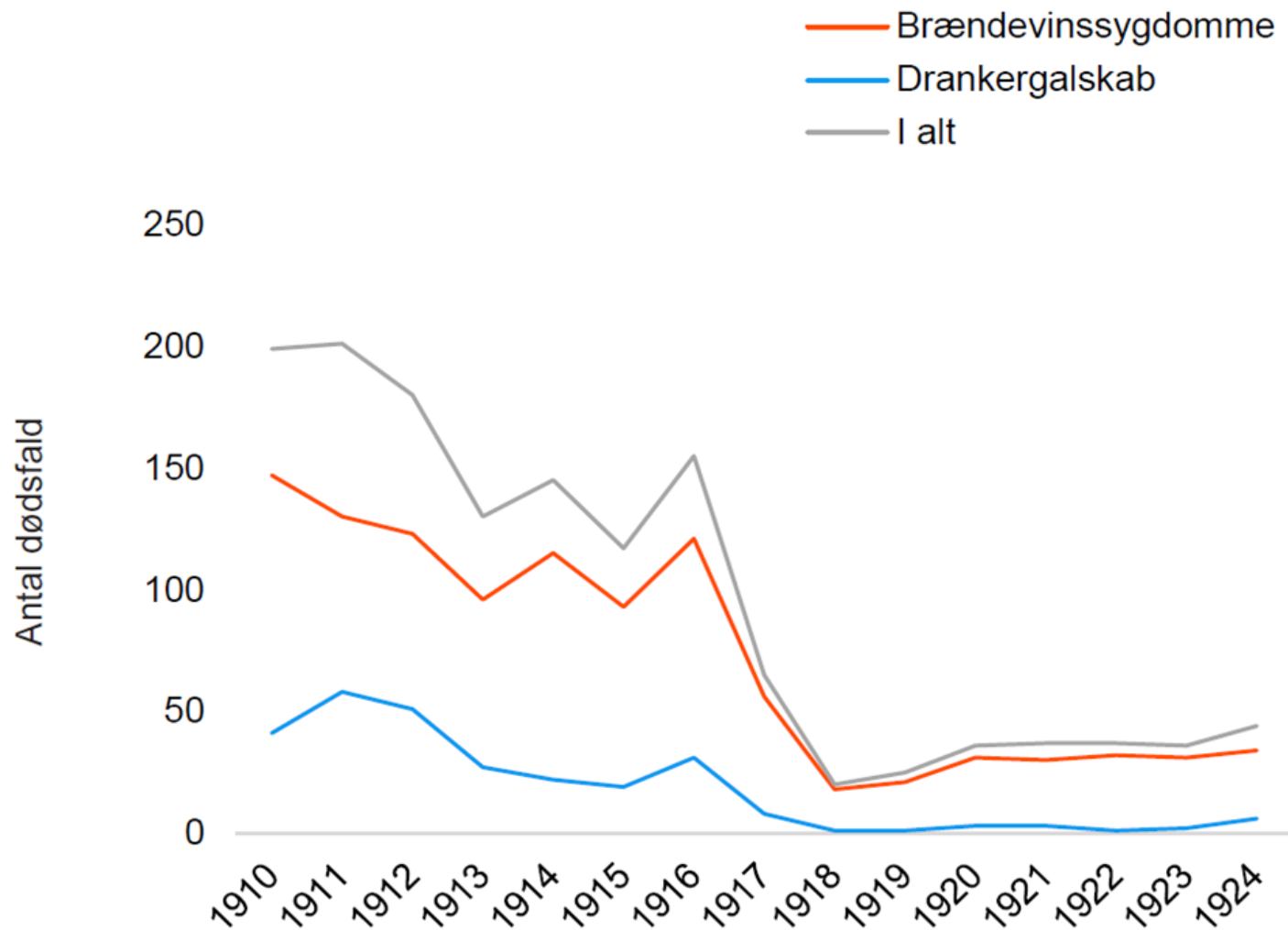

Udviklingen i salg (og forbrug) af alkohol i Danmark

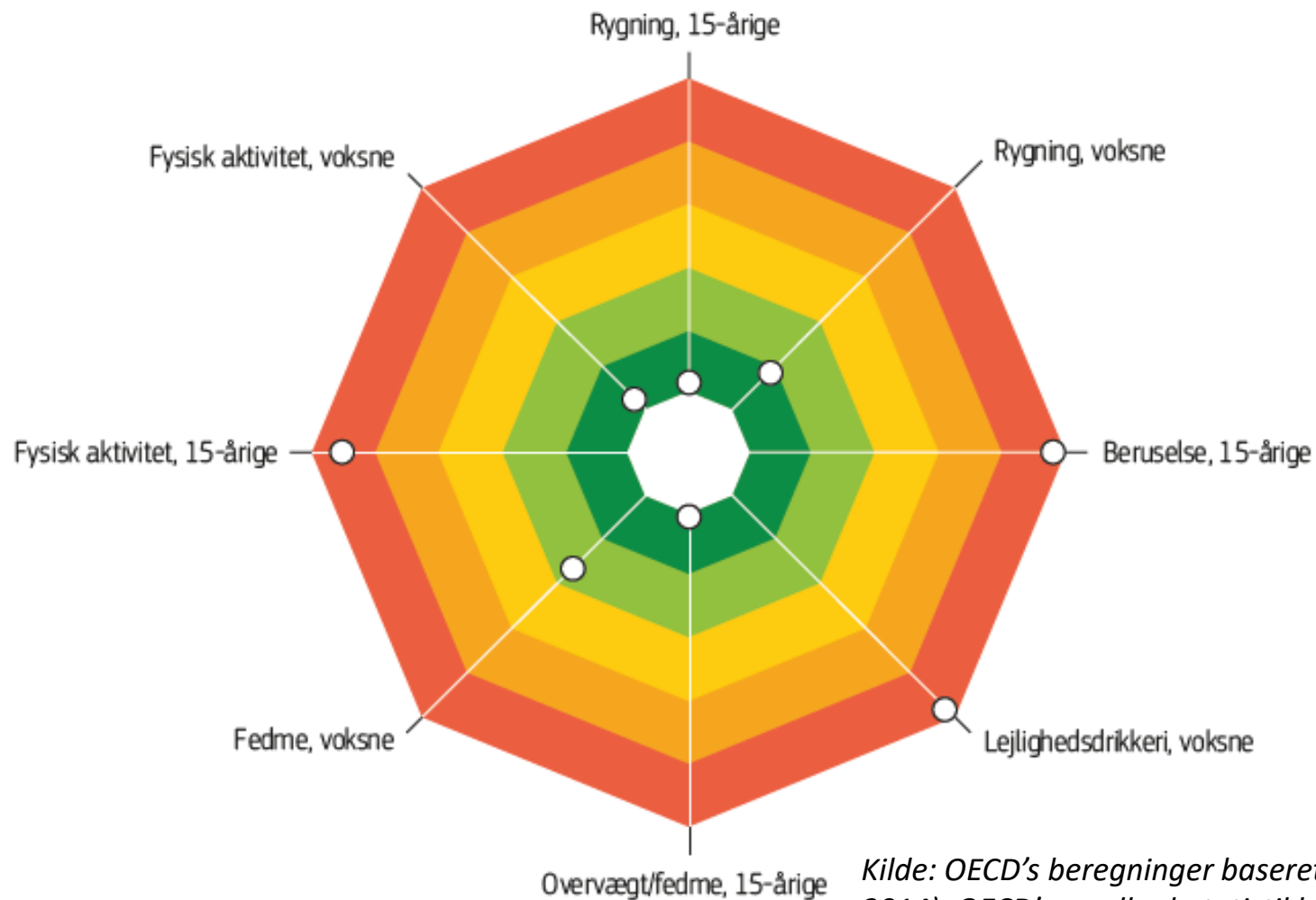

Figur 1.1. Salget (mørk kurve) og forbruget (lys kurve) af alkohol i Danmark 1906-2013 omregnet til liter ren alkohol per indbygger > 14 år per år. Skønnet grænsehandel 2010: 1,2 liter ren alkohol [Danmarks statistik].

Alkoholismedødsfald i starten af 1900-tallet i Danmark

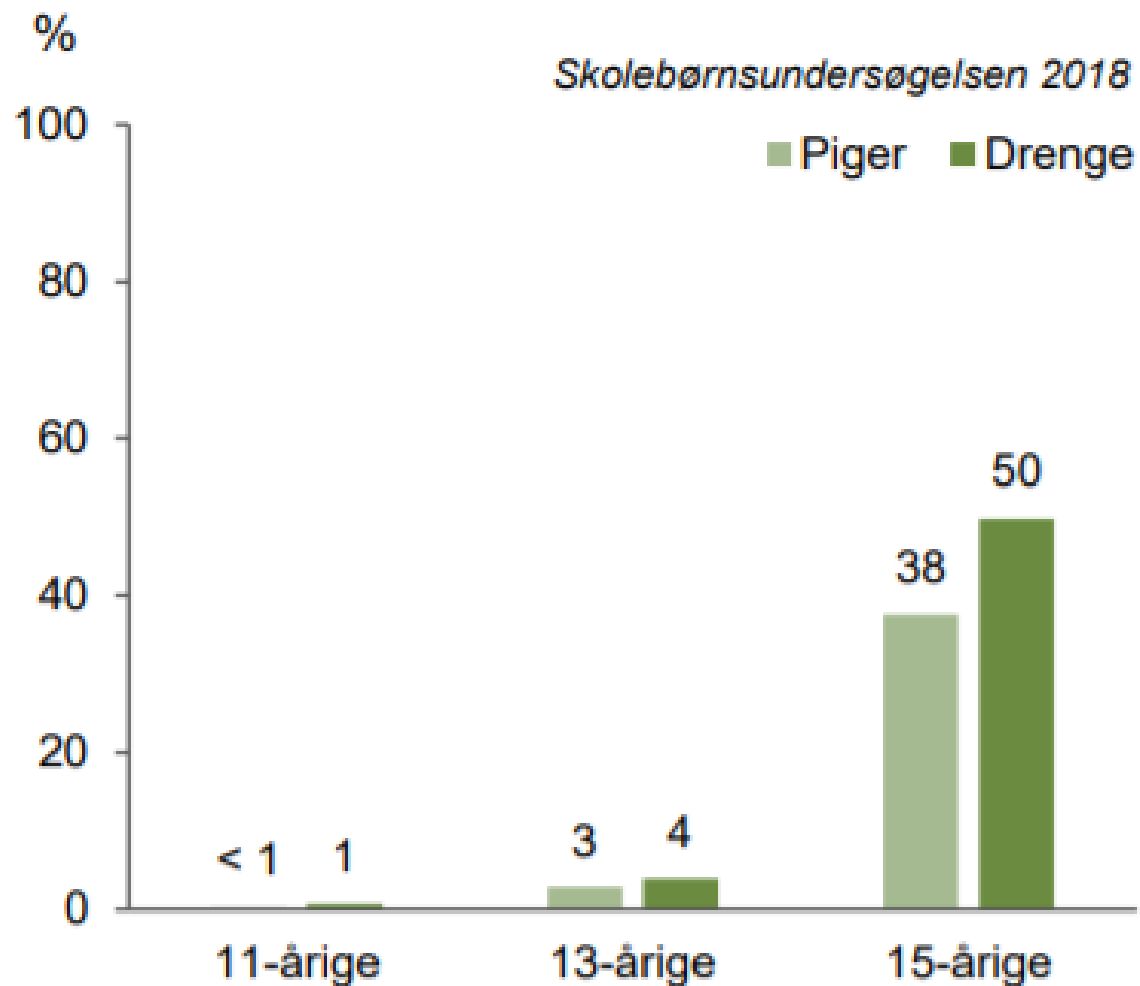
Overdrevent alkoholforbrug er et alvorligt folkesundhedsproblem

Kilde: OECD's beregninger baseret på Eurostats database i eller omkring 2014), OECD's sundhedsstatistikker og HBSC-undersøgelsen i 2013-2014.

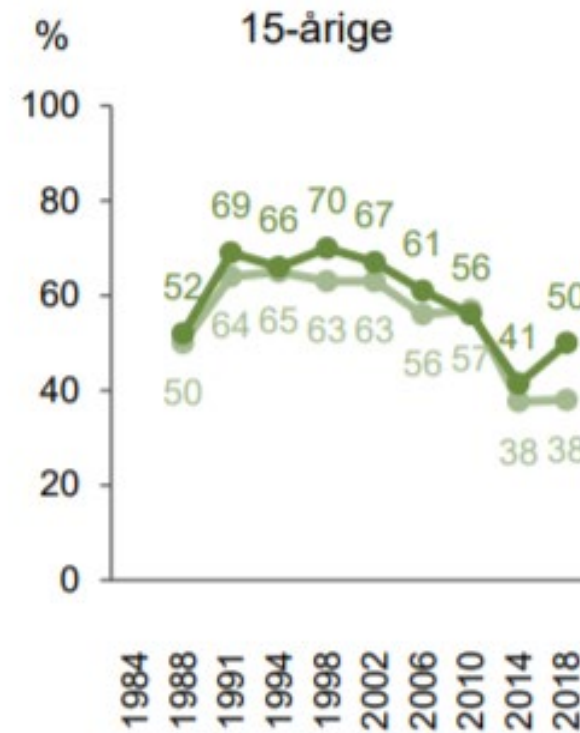
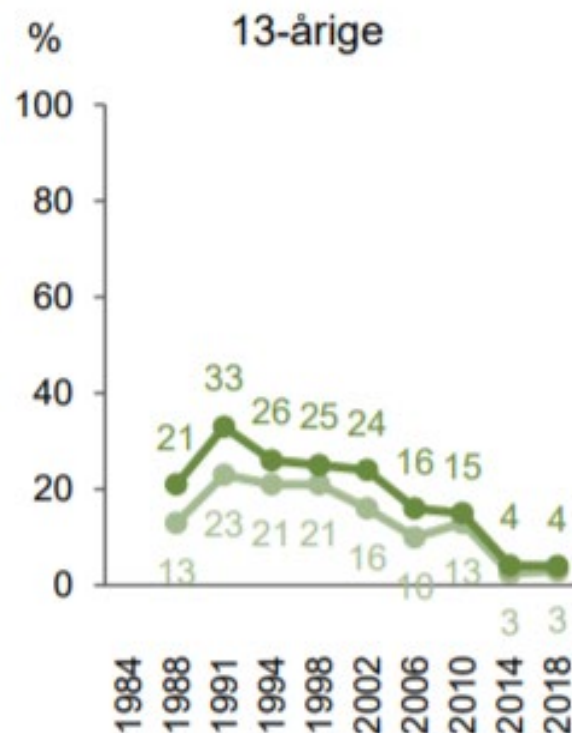
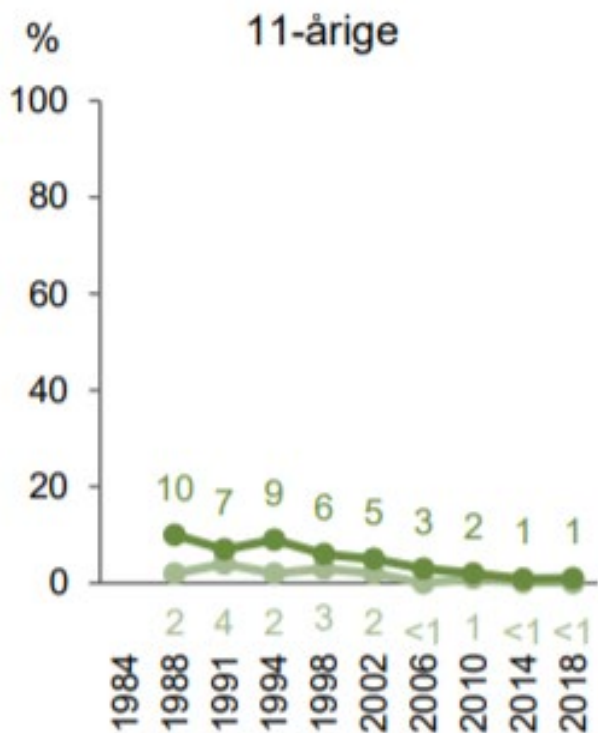
Unge erfaring med fuldskab

Andel som har været fulde mindst to gange (%)

Erfaring med fuldskab efter alder

Andel der har været fulde mindst to gange (ingen forskelle på socialgruppe)

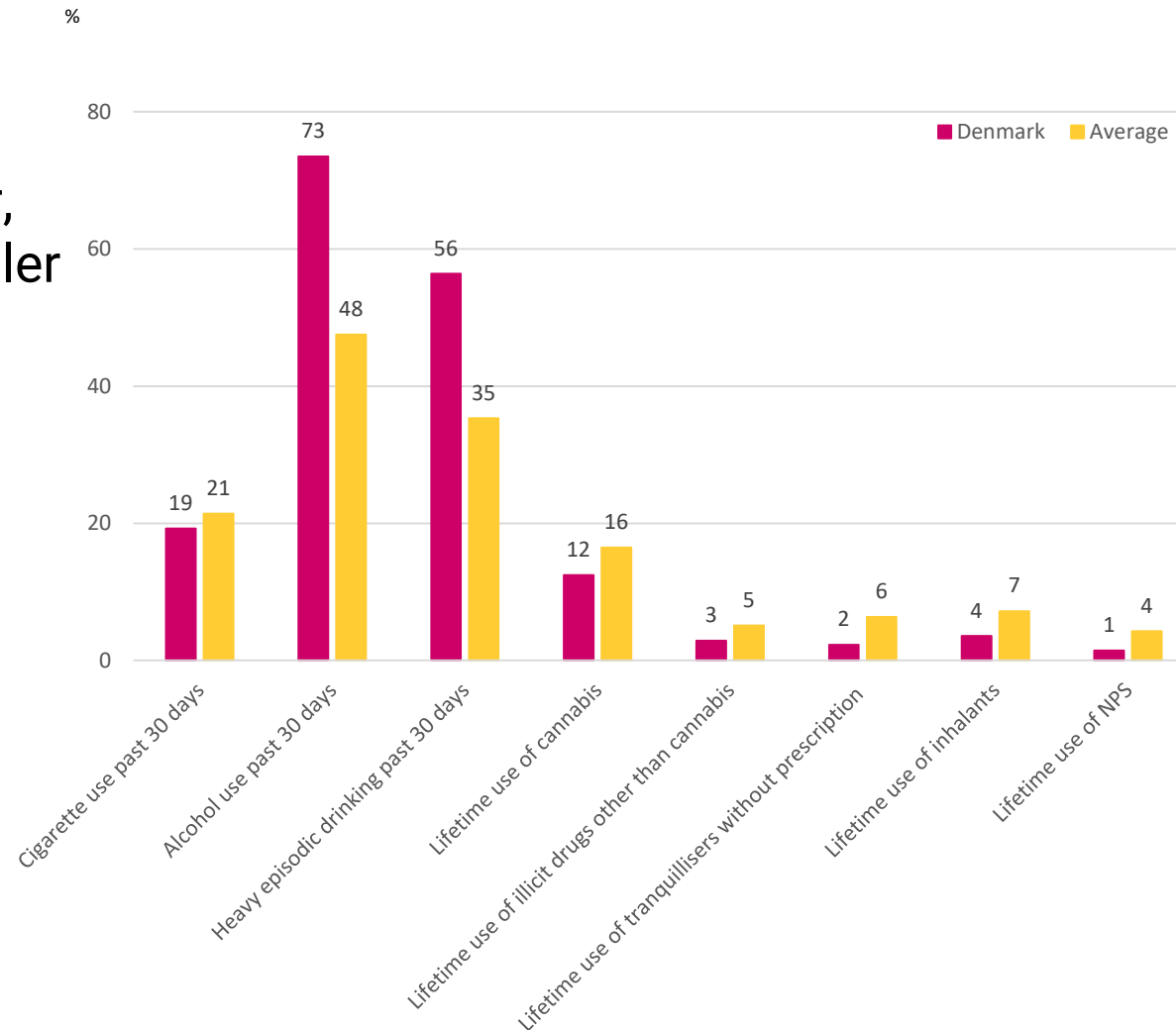

— Piger — Dreng

Skolebørnsundersøgelsen

Unge brug af rusmidler

Unge brug af cigaretter, alkohol og andre rusmidler sammenholdt med ESPAD-gennemsnittet.

Danskerne binge-drinking

Procentandel af mænd og kvinder, der binge-drikker mindst én gang månedligt

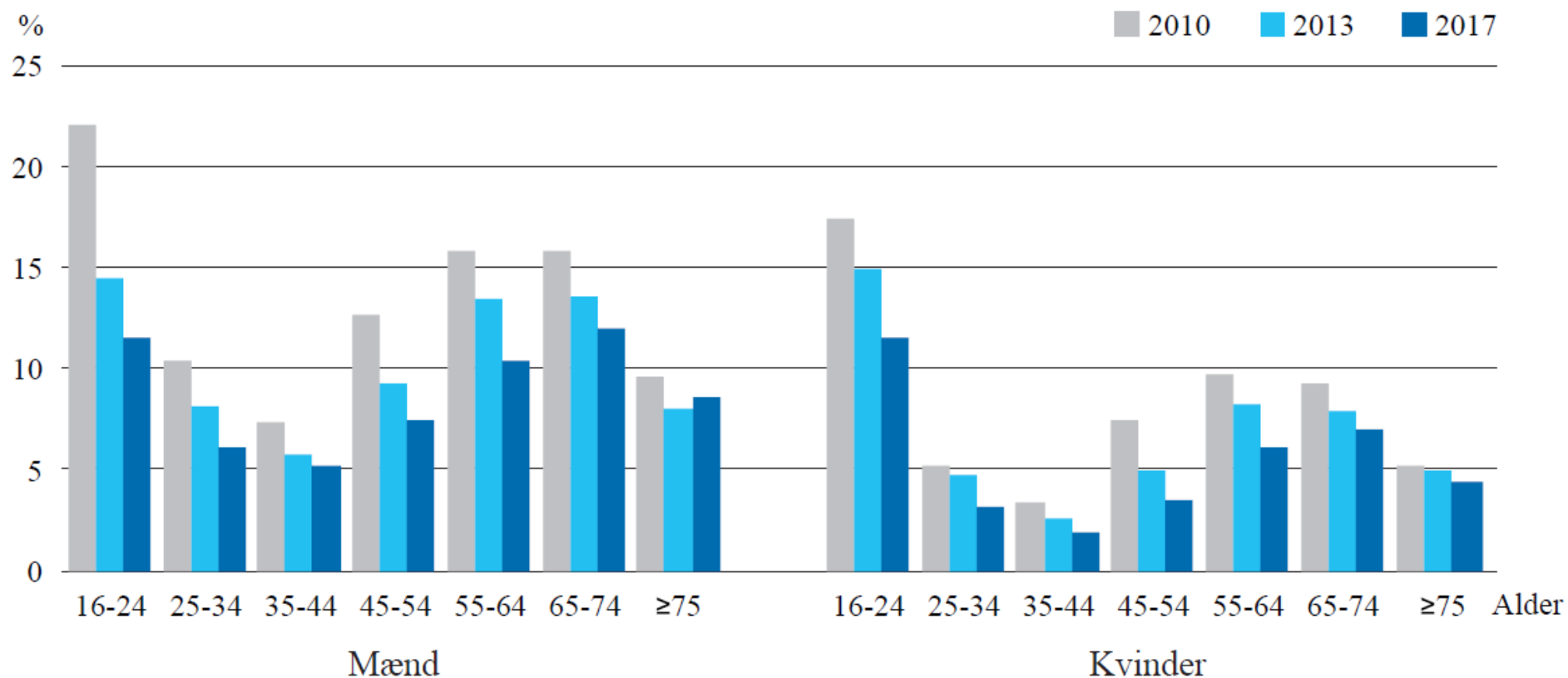
Alder	Mænd	Kvinder
16-24 år	53,9	36,7
25-34 år	42,3	22,9
35-44 år	35,5	14,3
45-54 år	35,8	16,4
55-64 år	33,5	14,9
65-74 år	23,9	8,7
≥ 75 år	11,7	3,6
Total	35,2	18,4

I 2013 var der **29,5%** af danskere, der binge-drak mindst én gang om måneden.

I 2017 var det faldet til **26,7%**.

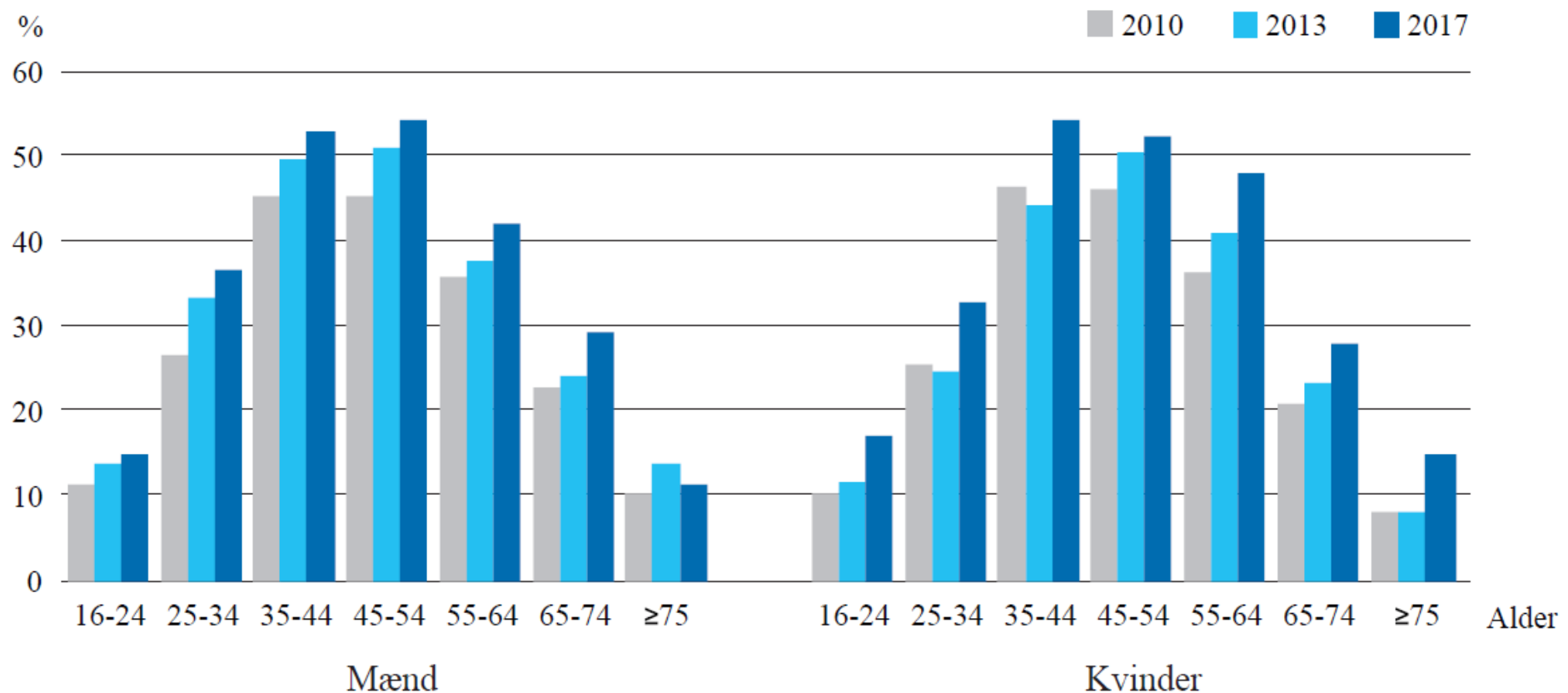
Udviklingen i andelen af personer der drikker over højriskogrænsen

Andel mænd og kvinder, der drikker over højriskogrænserne på en typisk uge i 2010, 2013 og 2017.

Alkohol & Samfund

Andel af mænd og kvinder, der drikker over højrisikogrænserne men gerne vil drikke mindre i 2010, 2013 og 2017.

Kilde: Sundhedsprofilen, 2017

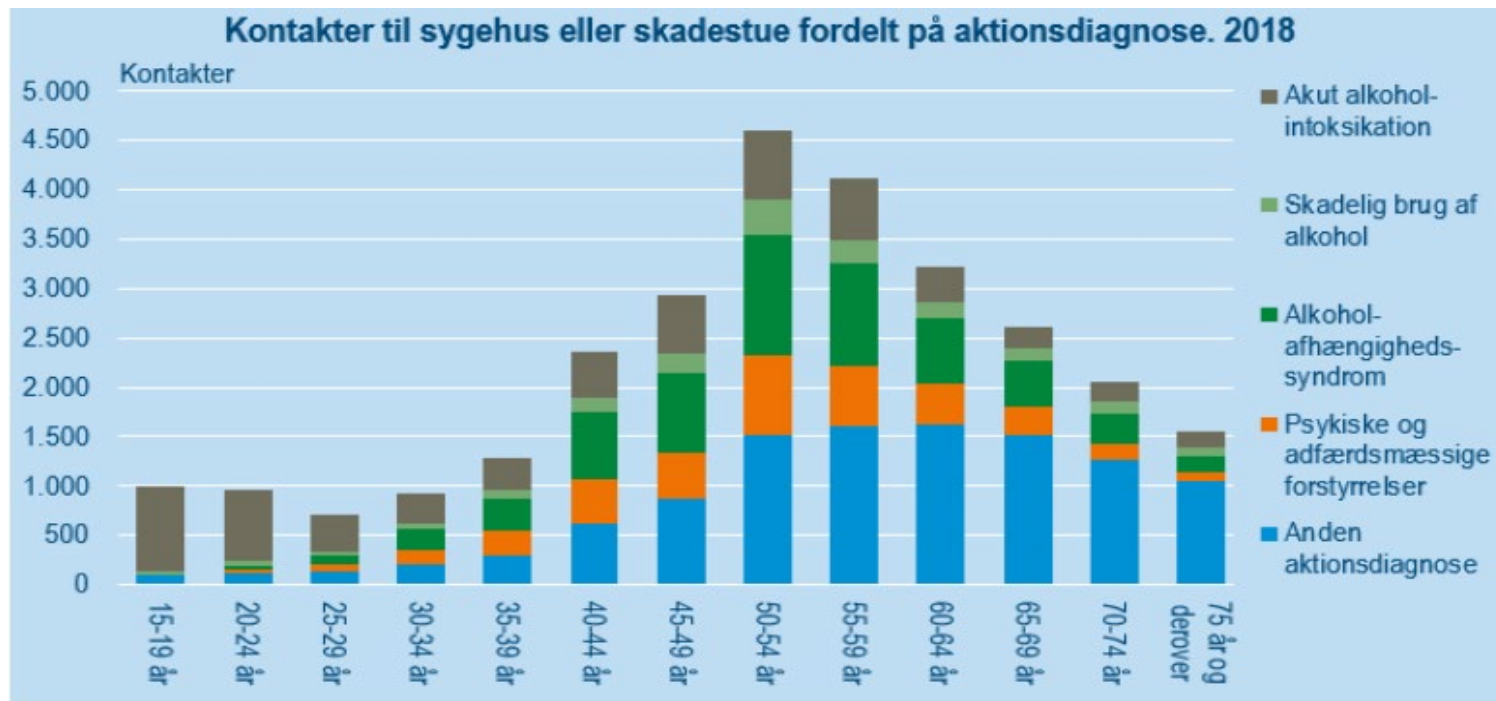
Andel unge med problematisk alkoholforbrug

656 unge på 15 til 25 år, var i behandling i 2016

59 unge var under 18 år.

Andel (%)	2014	2019
15-19-årige med AUDIT >16-40	2.82	3.79
20-25-årige med AUDIT >16-40	3.34	3.70
Fordelt på mænd og kvinder	3.81 mænd	5.09 mænd
	2.85 kvinder	2.38 kvinder
Estimeret antal 15-25 årige med alkoholproblemer	27.000	30.500

Alkoholrelaterede sygehuskontakter i 2018

Kontakter er både sygehusindlæggelser, ambulante behandlinger og skadestuebesøg. Psykiatriske indlæggelser er ikke med i opgørelsen.

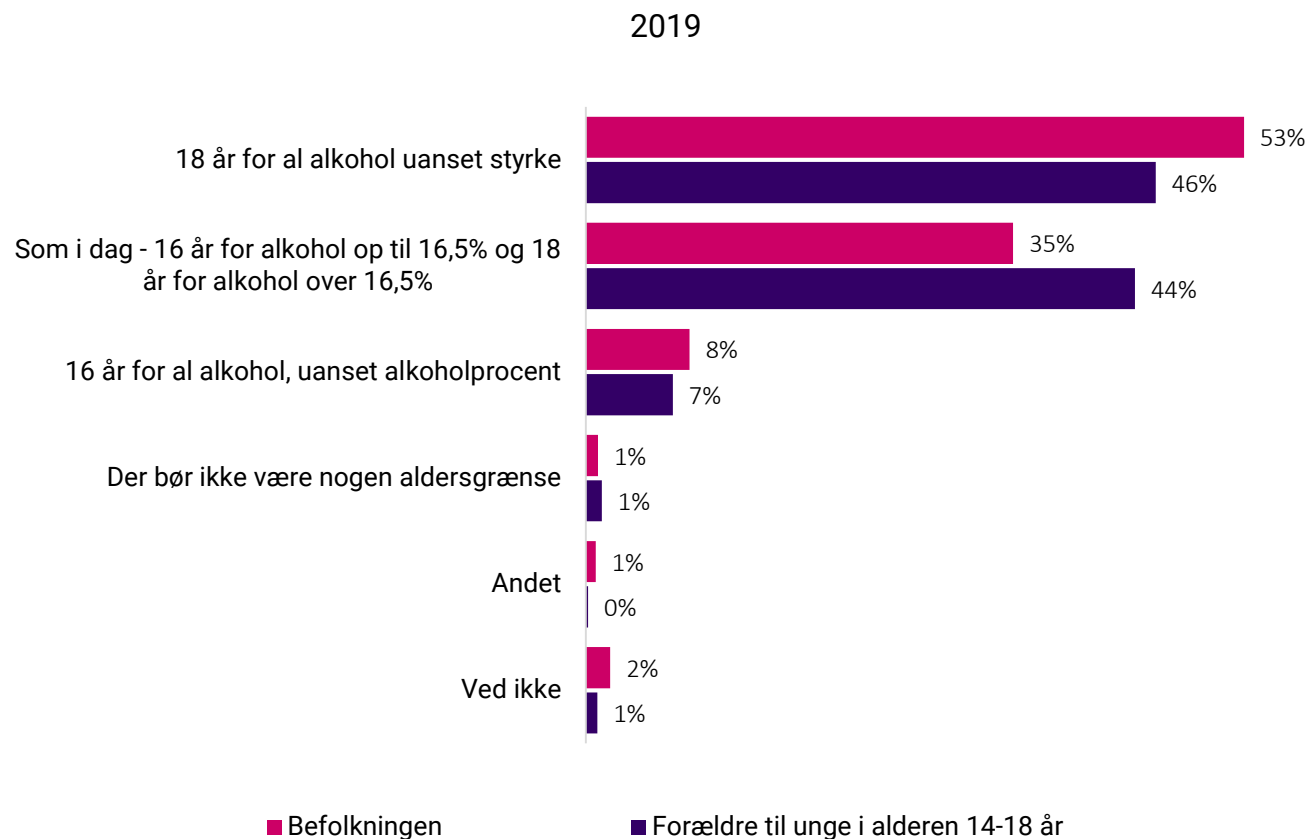
I 2018 var der i alt 28.000 alkoholrelaterede kontakter fordelt på **13.000 personer**. Hvoraf 32% var kvinder.

Andel af unge der har oplevet negative konsekvenser ved alkoholindtag

KØN (ANTAL PERSONER)	GYMNASIER		ERHVERVSUDDANNELSER	
	PIGER (n = 35.084)	DRENGE (n = 22.530)	PIGER (n = 603)	DRENGE (n = 2.122)
› Været i slagsmål (%)	5,2	16	24	36
› Problemer med forældre (%)	35	23	43	28
› Haft sex og fortrudt (%)	20	18	30	24
› Taget stoffer og fortrudt (%)	6,6	11	12	15

Kilde: Alkohol blandt gymnasie- og erhvervsskoleelever - Alkoholvaner, alkoholkultur og trivsel. Sundhedsstyrelsen, 2018.

Hvor gammel skal unge være før en butik skal have lov at sælge alkohol til unge?

53% af befolkningen mener, at man bør være 18 år for at købe alkohol.

Blandt forældre til børn i alderen 14 til 18 år, er der større enighed om at bevare den nuværende aldersgrænse for køb af alkohol.

Hvordan får vi de unge til at drikke mindre?

WHO anbefaler:

- Begrænsninger i tilgængelighed
- Højere priser
- Stram markedsføringslovgivning

Vi anvender:

- (Masse)mediekampagner målrettet forebyggelse af alkoholforbrug
- Skolebaserede forebyggelsesprogrammer målrettet alkohol
- Strammere alkoholpolitikker på ungdomsuddannelser m.v.
- Ung-til-ung indsatser
- Nattelivsindsatser
- Interventioner og tidlig opsporende indsatser/BA-SBIRT
- Og måske multikomponente alkoholforebyggende indsatser?

Oversigt over udgivelser om unges alkoholforbrug

Navn på undersøgelse	Udgiver	Forfattere	Årstal	Forløbsstudie	Tværsnit	Aldersgruppe	Studiepopulation (N)	Holdning til at drikke	holdning til ikke at drikke	Alkoholpolitik	Genstandsgrænser	Antal genstande/uge	Type alkohol	Fuldskab	Forbrug/hvor ofte de drikker	Binge-drinking	Erfaringer med alkohol - påført af andre	Erfaringer med alkohol - Selvforskyldt	Skader/helbred/indlæggelser	Salg	Økonomisk	
Sundhedsprofilen 2010	SST		2010		X (2010, 2011)	16-24 år	7.276				X	X				X						
Rusmiddelundersøgelse 2011	Center for Rusmiddelforskning	Kim Bloomfield	2011			15-29 år (15-7)	5.133	X	X	X		x	X		X	X	X	X	X			
Kommunale omkostninger forbundet med overforbrug af alkohol	KORA & SST	Jakob Kjellberg	2013																			X
ALKO 2, Forbrug og salg af alkohol	Danmarks Statistik		2014																			X
Ungdomsprofilen	Statens institut for Folkesundhed, §	Pernille Bendtsen	2014		X (1994-2014)	16-25 år	75.096	X			X			X	X	X		X				
Skolebørnsundersøgelsen	Statens institut for Folkesundhed, §	Mette Rasmussen	2014		X (siden 1994)	11-,13-, 15-årige	4.534							X	X							
Alkoholstatistik 2015. Nationale data.	SST, Statens Serum Institut		2015			15-24 år		x	X		X	X					X	x	X	x	X	
The 2015 ESPAD report - Results from the European School SurveyProject on Alcohol and Other Drugs	ESPAD Group		2015		X (1995-2015)	11-,13-, 15-årige																
Sygdomsbyrden i Danmark	SST, SDU		2016			16-24 år														X		X
Analyse: Unges risikoadfærd i forhold til Alkohol, cig	Børnerådet	Tina Malm, Win	2016			14-16 år	1.390	X														
YODA - Unge alkohol og stoffer 10-årigt forløbsstudie 2018	Københavns Universitet, VIVE	Margaretha Järn	2016	X (2005, 2008, 2011)		15, 18 og 25 år	2.463					X		x								
Unges alkoholvaner i Danmark	Kræftens Bekæmpelse & Trygfonden	Anne Sofie Plur	2017			15-25 år	1.000	X			X	X		X	X		x	X				
Børn og unge Trivselsrapport	VIVE	Mai Heide Otto	2018		X	15-19 år								x	x							
Skolebørnsundersøgelsen	Statens institut for Folkesundhed, §	Mette Rasmussen	2018			11-,13-, 15-årige	3.660							X	X							
UNG19 - Sundhed og trivsel på gymnasiale uddannelser	Statens institut for Folkesundhed, §	Veronica Pisinger	2019		X	15-19 år (15-3)	29.122			X		X		X	X	X	X	X				
Trivsel og brug af rusmidler blandt danske unge 2014/2015-2019	Center for Rusmiddelforskning	Mads Uffe Pedersen	2020		X (2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019)	15-25 år	8.830								X							

Alkohol &
Samfund

Kun ét glas om dagen!

God aktiv konference

Alkohol &
Samfund

